Examenreglement 2026—2027

PAX AX X

MONTESSORI LYCEUM

Voorwoord

Beste leerling, ouder(s) of verzorger(s),

Dit schooljaar start het examenprogramma en hieraan zijn flink wat afspraken en regels verbonden. Deze afspraken moeten wij als school van de Inspectie vastleggen in twee belangrijke documenten; het Examenreglement en het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA).

Het Examenreglement is voor alle jaarlagen hetzelfde, dus dit document is voor (4) mavo, (4, 5) havo en (4, 5, 6) vwo. Het PTA verschilt per uitstroomniveau en er is daarom een apart document voor ieder niveau. Het PTA wordt aan je uitgedeeld door de coach en je kunt de PTA's ook op onze website vinden.

In dit reglement staan alle rechten en plichten van de examenkandidaten en van de school. Dit is in formele taal opgeschreven, waardoor het soms best ingewikkeld is voor leerlingen om te begrijpen. Deze regels zijn namelijk gebaseerd op landelijke wet- en regelgeving (artikelen). De basis van het boekje is opgesteld door de Montessori scholengemeenschap Amsterdam (MSA) en wij hebben er nog een aantal eigen Pax-regels aan toegevoegd. Dit document kan dus moeilijk zijn om te lezen. In dit document worden de namen VMBO en mavo door elkaar heen gebruikt. Binnen het VMBO zijn er verschillende examenroutes, die op de scholen binnen de MSA worden aangeboden. Op Pax bieden wij alleen de mavo-examenroute aan (ofwel VMBO-TL). Vandaar dat deze namen door elkaar heen worden gebruikt.

Toch moeten jij en jouw ouders op de hoogte zijn van alle afspraken, want het gaat wel over de afsluiting van jouw opleiding op Pax. Om jou daarbij te helpen zal jouw coach of afdelingsleider een presentatie komen geven over het eindexamentraject. Tijdens deze presentatie worden de belangrijkste zaken uit dit document met de klas doorgenomen en kun je eventuele vragen stellen.

Wij wensen jou veel succes toe in dit traject.

Mede namens de examencommissie en -secretaris, Deborah

Odendaal,
Rector Montessori Lyceum Pax

Inhoud

Voorwoord 2

Inhoud 3

Hoofdstuk 1 – Procedurele aspecten 4

ARTIKEL 1 – PROCEDURELE ASPECTEN 4

Hoofdstuk 2 – Algemene bepalingen 5

ARTIKEL 2 – BEGRIPPEN 5

ARTIKEL 3 – EXAMENSECRETARIS EN EXAMENCOMMISSIE 8

ARTIKEL 4 – INZAGE, COMMUNICATIE EN PROCEDURE BIJ BEZWAAR 9

ARTIKEL 5 – REGELING AFWIJKENDE WIJZE VAN EXAMINEREN 11

Hoofdstuk 3 - Onregelmatigheden 13

ARTIKEL 6 – ONREGELMATIGHEDEN OF AFWEZIGHEID 13

Hoofdstuk 4 - De organisatie van het eindexamen 15

ARTIKEL 7 – DE ORGANISATIE VAN HET EINDEXAMEN 15

Hoofdstuk 5 — De gang van zaken tijdens het schoolexamen 18

ARTIKEL 8 – DE GANG VAN ZAKEN TIJDENS HET SCHOOLEXAMEN 18

Hoofdstuk 6 — De herkansing van het schoolexamen en van het centraalexamen 21

ARTIKEL 9 – HEREXAMEN VAN HET SCHOOLEXAMEN 21

ARTIKEL 10 – HEREXAMEN VAN HET SCHOOLEXAMEN OP HET VMBO ZONDER CENTRAAL EXAMEN 22

ARTIKEL 11 – HERKANSEN VAN HET CENTRAAL EXAMEN 23

Hoofdstuk 7 De uitslag 24

ARTIKEL 12 – VASTSTELLING VAN HET EINDCIJFER 24

ARTIKEL 13 – SLAAG-ZAKREGELING HAVO EN VWO 24

ARTIKEL 14 – SLAAG-ZAKREGELING VMBO 25

ARTIKEL 15 – JUDICIUM CUM LAUDE 27

Hoofdstuk 8 – Maatwerk 29

ARTIKEL 16 – MAATWERK 29

Hoofdstuk 9 Slotbepalingen 31

ARTIKEL 17 – OVERGANGSBEPALING SCHOOLEXAMEN REKENEN 31

ARTIKEL 18 – SLOTBEPALING 31

Hoofdstuk 1 - Procedurele aspecten

ARTIKEL 1 - PROCEDURELE ASPECTEN

MSA

1 Het bevoegd gezag van de Montessori Scholengemeenschap Amsterdam (MSA), overwegende, dat ter uitvoering van het geldende Uitvoeringsbesluit WVO 2020 een examenreglement moet worden vastgesteld, besluit dat met ingang van 1 oktober 2026 het examenreglement voor de MSA wordt ingesteld. De GMR heeft met dit examenreglement ingestemd. Dit examenreglement is van toepassing op schooljaar 2026-2027.

2 De directeur/rector van de school stelt namens het bevoegd gezag jaarlijks vóór 1 oktober het programma van toetsing en afsluiting (PTA) vast. De vaststelling vindt plaats na instemming van de DMR. In het PTA wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de inhaal- en herkansingsregeling van het schoolexamen, evenals de regels voor de wijze waarop de beoordeling voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

3 Het schooleigen examenreglement, het MSA-examenreglement en het PTA worden door de directeur/rector vóór 1 oktober aan de inspectie toegezonden en aan de kandidaten ter beschikking gesteld. Het schooleigen examenreglement en PTA worden bovendien toegezonden aan het bevoegd gezag.

Pax

4 De rector van Montessori Lyceum Pax (Pax) is door het bevoegd gezag gemandateerd om op te treden in zaken die het eindexamen en dit examenreglement betreffen.

5 Het examenreglement van Pax wordt vastgesteld door de rector, na instemming van de DMR.

6 Wijzigingen van dit examenreglement worden vastgesteld volgens de daarvoor geldende wettelijke en binnen MSA geldende procedures.

7 Binnen de MSA is sprake van een schooloverstijgend MSA-examenreglement en schooleigen examenreglementen van de MSA-scholen. De schooleigen examenreglementen zijn een aanvulling op en onderschikt aan het MSA-examenreglement.

8 De Pax-Examenwijzer bevat praktische informatie over de uitvoering van het examen. De Examenwijzer is ondergeschikt aan het MSA-examenreglement, het schooleigen examenreglement en het PTA.

Hoofdstuk 2 - Algemene bepalingen

ARTIKEL 2 - BEGRIPPEN

MSA

1 De begripsbepalingen zoals omschreven in artikel 1 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en artikel 2.60 van de WVO 2020 zijn ook voor dit reglement van toepassing.

2 In dit reglement wordt verder verstaan onder:

Bevoegd gezag	Stichting Montessori Scholengemeenschap Amsterdam (MSA), het college van bestuur namens deze.
Centraal examencijfer	het cijfer dat behaald is voor een bepaald vak voor het centraal examen.
Cijferlijst	de lijst die na het eindexamen wordt uitgereikt.
College van bestuur	de vertegenwoordiger van de stichting als 'het bevoegd gezag' in de zin van de Wet op het voortgezet onderwijs van de door de stichting in stand gehouden scholen; hierna te noemen de bestuurder.
Combinatiecijfer	voor de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg is dit het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers behaald voor de vier (of naar keuze meer) gevolgde beroepsgerichte keuzevakken. Voor de gemengde leerweg is dit het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers voor het profielvak en de twee (of naar keuze meer) gevolgde beroepsgerichte keuzevakken, waarbij het eindcijfer voor het profielvak net zo vaak meetelt als er beroepsgerichte keuzevakken zijn. Op het atheneum en havo is dit het rekenkundig gemiddelde van de op een heel cijfer afgeronde cijfers voor het profielwerkstuk, literatuur (indien van toepassing), maatschappijleer en CKV. Op het gymnasium is dit het rekenkundig gemiddelde van de op een heel cijfer afgeronde cijfers voor het profielwerkstuk, literatuur (indien van toepassing) en maatschappijleer.
Commissie van beroep	de commissie die zich bezighoudt met het afhandelen van klachten over de besluiten van de directeur/rector omtrent onregelmatigheden tijdens schoolexamen en centraal examen.
Directeur/rector	de directeur/rector van een school.
Eindcijfer	het uiteindelijke cijfer voor een bepaald vak, afgerond op een geheel getal. Dit kan zijn voor het eindexamen, het schoolexamen of het centraal examen.
Examencommissie	de examencommissie bedoeld in artikel 2.60d WVO 2020.
Examendossier	het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm.
Examensecretaris	de examensecretaris bedoeld in artikel 2.51a WVO 2020.

Examinator	degene die belast is met het afnemen van het examen of een onderdeel daarvan.
Herexamen	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen. In het geval van het schoolexamen is een herexamen meeromvattend dan een herkansing van een specifieke toets en omvat het herexamen door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het schoolexamenprogramma.
Herkansing	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen.
Inhalen	het op een later tijdstip maken van een toets van het centraal examen of het schoolexamen door een leerling die bij de eerste afname niet aanwezig kon zijn.
Kandidaat	eenieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten.
MSA-examenreglement	het examenreglement opgesteld voor de MSA.
Ouder	ouder, voogd of verzorger van de kandidaat.
Profielwerkstuk	een werkstuk waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden uit één of meer vakgebieden aan de orde komen. Een presentatie is onderdeel van het profielwerkstuk. Bij het maken van een profielwerkstuk op havo- of vwo-niveau moet in ieder geval een vak betrokken zijn dat wordt afgesloten met een CE. Voor het vmbo geldt dat het profielwerkstuk betrekking heeft op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.
PTA	programma van toetsing en afsluiting. In het PTA wordt aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de inhaal- en herkansingsregeling van het schoolexamen, evenals de regels voor de wijze waarop de beoordeling voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
School	één van de scholen die binnen de MSA zelfstandig één of meer vormen van afsluitend onderwijs verzorgt.
Schooleigen examenreglement	het examenreglement waarin specifieke bepalingen die gelden voor de school zijn opgenomen
Schoolexamen	het totaal van alle toetsen en opdrachten dat het cijfer bepaalt van het schoolexamen voor een vak.
Schoolexamencijfer	het gemiddelde cijfer dat behaald is voor een bepaald vak voor het schoolexamen.
Toets	een onderdeel van het schoolexamen of het centraal examen waarmee de kennis en vaardigheden van de examenkandidaat worden gemeten. De onderdelen kunnen op verschillende manieren vormgegeven worden, bijvoorbeeld schriftelijk, mondeling of als praktische opdracht.

3 Overal waar hij/zijn staat, kan ook zij/haar, hen/hun of die/diens worden gelezen.

Pax

4 Onderstaande begrippen vormen een aanvulling op de begrippenlijst in het MSA-examenreglement:

Bovenbouwteam	Het team van docenten dat het onderwijs voor een groep examenleerlingen verzorgt.
Perspectiefvergadering	De vergadering van docenten die besluit over de ontwikkeling en voortgang van een leerling.
Handelingsdeel	Een onderdeel van het schoolexamen dat met de beoordeling ‘naar behoren’ afgesloten dient te worden.
Examenwijzer	De door Pax verstrekte praktische informatie voor examenkandidaten over de uitvoering en organisatie van het examenjaar.

ARTIKEL 3 – EXAMENSECRETARIS EN EXAMENCOMMISSIE

MSA

1 De examensecretaris heeft de volgende rol en taken:

- a Het ondersteunen van de directeur/rector bij het organiseren en afnemen van het eindexamen;
- b Het ondersteunen van de directeur/rector bij de uitvoering van het examenreglement en het PTA;
- c Het ondersteunen van de directeur/rector bij de verstrekking van de beoordeling van het schoolexamen;
- d Het (samen met de directeur/rector) vaststellen van de uitslag van het eindexamen;
- e Het (samen met de directeur/rector) tekenen van de diploma's, cijferlijsten, getuigschriften en certificaten;
- f Het (samen met de directeur/rector) tekenen van de overzichten van de onderdelen en de eindbeoordeling van het schoolexamen.

2 De examensecretaris wordt door de directeur/rector aangewezen uit het personeel. De directeur/rector maakt melding daarvan bij het bevoegd gezag.

3 De directeur/rector stelt een examencommissie in die bestaat uit een oneven aantal en tenminste drie, leden. Leden van het bevoegd gezag, de directeur/rector, leden van de (D/G)MR, leerlingen en hun wettelijke vertegenwoordigers kunnen geen deel uitmaken van de examencommissie.

4 De examencommissie heeft in ieder geval de volgende taken en bevoegdheden:

- a Het opstellen van een voorstel voor een (schooleigen) examenreglement;
- b Jaarlijks een voorstel voor het programma van toetsing en afsluiting;
- c Het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
- d Het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen.

5 De directeur/rector kan de examencommissie, naast taken en bevoegdheden vanuit de regelgeving, andere taken en bevoegdheden geven die van belang zijn voor de uitvoering van het examenproces. Deze rol van de examencommissie is geregeld in het schooleigen examenreglement.

ARTIKEL 4 - INZAGE, COMMUNICATIE EN PROCEDURE BIJ BEZWAAR

MSA

1 Van iedere beoordeling die bij het bepalen van resultaten van onderdelen van het examendossier van de kandidaat meetelt, stelt de examinator de kandidaat binnen tien werkdagen in kennis. De vakdocenten registreren zorgvuldig alle schoolexamencijfers in het schoolexamendossier. Kandidaten en ouders van minderjarige kandidaten kunnen onafhankelijk van elkaar in het Leerling Volg Systeem van Magister (LVS) van de schooladministratie deze cijfers bekijken.

2 De kandidaten hebben het recht om het door hen gemaakte werk in te zien. Het werk mag niet meegenomen worden. Voor inzage in zowel het schoolexamenwerk als het centraal examenwerk geldt een schooleigen procedure, die is vastgelegd in het schooleigen examenreglement.

3 Bezwaren over een beoordeling moeten eerst door de kandidaat met de betrokken vakdocent worden besproken, eventueel met bemiddeling van de mentor/coach. Leidt dat niet tot een oplossing, dan kan de kandidaat binnen vijf werkdagen nadat het onderdeel van het schoolexamen is ingezien en de beoordeling aan de kandidaat bekend is gemaakt, schriftelijk bezwaar maken tegen de beoordeling bij de schoolleider bovenbouw. De schoolleider bovenbouw kan zich laten adviseren door de examencommissie. Na deze periode van vijf dagen is het cijfer dus definitief.

4 Indien de kandidaat het niet eens is met het oordeel van de schoolleider bovenbouw, dan kan hij bezwaar maken bij de eindverantwoordelijk directeur/rector, binnen vijf werkdagen nadat het besluit van de schoolleider bovenbouw is meegedeeld. Deze zal een oordeel uitspreken over de door de schoolleider bovenbouw gehanteerde procedure.

Pax

5 De kandidaat meldt een ernstige verstoring onmiddellijk bij de surveillant en zo spoedig mogelijk schriftelijk bij de schoolleiding. De school onderzoekt de situatie en bepaalt welke passende maatregel wordt genomen.

6 In het geval dat de examensecretaris, schoolleider bovenbouw en de rector van mening zijn dat school niet nalatig is geweest, wordt het bezwaar ongegrond verklaard. Het gemaakte werk wordt alsnog door de vakdocent beoordeeld.

7 Iedere examenkandidaat heeft recht om het door hen gemaakte werk in te zien. Het schoolexamen wordt door de docent met de klas of, op verzoek, met een examenkandidaat individueel besproken. Het werk mag niet worden meegenomen. Kandidaten die het werk van het centraal examen willen inzien, doen dat volgens de procedure in artikel 4 lid 8.

8 Procedure inzage centraal examen:

a) Ten behoeve van een goede organisatie van de inzage dient de leerling binnen vijf werkdagen na de uitslag een verzoek ter inzage van het examenwerk in bij de schoolleiding bovenbouw.

b) Een leerling die het werk wil inkijken ten behoeve van een herkansing, kan het werk inkijken onder verantwoordelijkheid van de vakdocent.

c) Een leerling die het werk wil inzien i.v.m. een klacht bekijkt het examenwerk onder verantwoordelijkheid van de afdelingsleider. De vakdocent is hier niet bij aanwezig.

d) Het is niet toegestaan aantekeningen op het werk te maken.

9 Geschil na inzage centraal examen

Als de leerling aannemelijk kan maken dat er een aanwijsbare fout is gemaakt bij de correctie, wordt op de volgende manier gehandeld:

a) De leerling zet de argumenten over de vernomen fouten op papier.

b) Op verzoek van de rector kijkt de eerste corrector of naar diens mening een aanpassing van de score aan de orde is.

c) De eerste corrector neemt contact op met de tweede corrector, geeft aan welke argumenten de leerling heeft en waarom de eerste corrector dit wel of geen basis vindt voor aanpassing van de score. De correctoren voeren hierover gemotiveerd overleg.

d) Alleen als beide correctoren in overleg tot de conclusie komen dat de score moet worden aangepast, wordt deze aangepast. De rector (i.s.m. de examensecretaris) informeert de Inspectie.

e) Indien de correctoren van mening verschillen, wordt contact opgenomen met de onderwijsinspectie.

ARTIKEL 5 - REGELING AFWIJKENDE WIJZE VAN EXAMINEREN

MSA

1 De directeur/rector kan toestaan dat een examenkandidaat op grond van zijn handicap of ziekte het eindexamen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die examenkandidaat.

2 De directeur/rector bepaalt de wijze waarop het eindexamen door de examenkandidaat vanwege zijn ziekte of handicap wordt afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan.

3 Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, functiebeperking of ziekte, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:

- a er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld;
- b de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten; en
- c een andere aanpassing kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring over betrokkene een voorstel wordt gedaan of indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.

4 Het bevoegd gezag kan voor een examenkandidaat op grond van onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van dit besluit, indien deze kandidaat met inbegrip van het schooljaar waarin hij examen aflegt, ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is.

5 De afwijking, bedoeld in het vierde lid, kan betrekking hebben op:

- a het vak Nederlandse taal en literatuur;
- b het vak Nederlandse taal;
- c enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.

6 De in het vierde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal. In plaats van een verklarend woordenboek Nederlands mag ook gebruikgemaakt worden van een woordenboek van Nederlands naar de thuistaal van de kandidaat en/of een woordenboek vanuit de thuistaal naar het Nederlands. Een woordenboek Nederlands-thuistaal en thuistaal-Nederlands in één band is ook toegestaan.

7 Als sprake is van meerdere beperkingen, mogen de tijdverlengingen op grond van verschillende beperkingen niet bij elkaar worden opgeteld. Uitzondering: Als sprake is van tijdverlenging op grond van anderstaligheid en kort verblijf in Nederland (hoogstens zes jaar) én van dyslexie, kan twee maal een half uur worden toegekend. In dergelijke gevallen neemt de school altijd contact op met het College voor Toetsen en Examens (CvTE).

8 De directeur/rector doet van de wijze waarop het examen ingevolge dit artikel wordt afgelegd zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

9 De verklaring van een ter zake kundig specialist zoals bedoeld in artikel 5.3.a dient uiterlijk zes weken voor aanvang van een (school)examenweek door de school te zijn ontvangen. Uiterlijk vier weken van tevoren beoordelen de zorgcoördinator en de schoolleiding de aanvraag en geven schriftelijk uitsluitsel.

10 Op grond van het Inrichtingsbesluit WVO, kunnen leerlingen ontheffing krijgen van het onderwijs (en examen) in lichamelijke opvoeding, als zij ‘vanwege hun lichamelijke gesteldheid niet in staat zijn dit onderwijs te volgen’. De rector kan deze ontheffing verlenen en hoeft daarvoor niet vooraf toestemming aan de Inspectie te vragen. Wel moet een dergelijke ontheffing gemeld worden onder vermelding van de gronden waarop deze ontheffing berust.

11 Op grond van het Inrichtingsbesluit WVO, kunnen leerlingen vrijstelling krijgen voor (onderdelen van) het onderwijs (en examen) in andere examenonderdelen dan lichamelijke opvoeding. Het bevoegd gezag kan deze vrijstelling verlenen en hoeft daarvoor niet vooraf toestemming aan de Inspectie te vragen.

12 In het geval er sprake is van dyscalculie dan wel ernstige rekenproblemen wordt de leerling geacht een verklaring overeenkomstig artikel 5.3.a. te overhandigen. Er kan voor vakken waar rekenvaardigheden vereist zijn gebruik worden gemaakt van een rekenkaart zoals gepubliceerd op examenblad.nl en de leerling krijgt recht op verlenging voor deze zelfde vakken.

Hoofdstuk 3 - Onregelmatigheden

ARTIKEL 6 - ONREGELMATIGHEDEN OF AFWEZIGHEID

MSA

1 In het geval zich rondom het eindexamen onvoorziene omstandigheden of onregelmatigheden die niet te wijten zijn aan de leerling, voordoen, beslist de directeur/rector hoe hiermee om te gaan. De directeur/rector kan zich hierbij laten adviseren door de examencommissie. In voorkomende gevallen is overleg met of melding aan de inspectie verplicht.

2 Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de directeur/rector maatregelen nemen.

3 De maatregelen bedoeld in het tweede lid, die de directeur/rector jegens een examenkandidaat kan nemen, zijn:

- a het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
- b het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
- c het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het al afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen; of
- d het bepalen dat het diploma en de cijferlijst alleen kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur/rector aan te wijzen onderdelen.

4 De maatregelen, bedoeld in het derde lid, kunnen afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid afzonderlijk of in combinatie met elkaar genomen worden.

5 Indien een hernieuwd examen als bedoeld in het derde lid, onderdeel d, betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het centraal examen.

6 De directeur/rector zendt de beslissing waarbij een maatregel als bedoeld in het derde lid wordt genomen aan de examenkandidaat en zijn wettelijke vertegenwoordigers, en in afschrift aan de inspectie.

7 De directeur/rector stelt de kandidaat in de gelegenheid zich te laten horen door (een vertegenwoordiger van) de schoolleiding. De kandidaat kan zich laten bijstaan door een door hem aan te wijzen meerderjarige. Vervolgens stelt de directeur/rector de examenkandidaat en zijn wettelijke vertegenwoordigers schriftelijk op de hoogte van zijn definitieve besluit. In de schriftelijke mededeling van het definitieve besluit aan de examenkandidaat wordt tevens gewezen op het bepaalde in het achtste lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie.

8 De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur/rector omtrent onregelmatigheden schriftelijk in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag in te stellen commissie van beroep examenzaken (bovenschools). Dat moet gebeuren binnen vijf werkdagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht. De commissie stelt een onderzoek in, past hoor en wederhoor toe, en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroep of zoveel eerder als nodig is voor de voortgang van het examen van de betrokken kandidaat, tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie voert in ieder geval een gesprek met de kandidaat, waarbij deze zich, indien gewenst, kan laten bijstaan door een door hem aan te wijzen meerderjarige. Ook vindt er altijd een gesprek plaats met betrokken medewerkers van de school. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van

de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur/rector van de school en aan de inspectie.

9 Van de commissie van beroep mogen de directeur/rector van de betrokken school en de secretaris(sen) van het eindexamen geen deel uitmaken. De commissie van beroep bestaat uit drie personen: De bestuurder, een personeelslid van de betreffende school en een directielid van een niet betrokken MSA-school.

Het adres van de Commissie van Beroep Examenzaken is:

bestuurssecretariaat@msa.nl

10 Voorbeelden van onregelmatigheden zijn (niet-limitatief): afkijken of de gelegenheid bieden tot afkijken; zich voor de datum of het tijdstip waarop het examen zal plaatsvinden in het bezit stellen van de opgaven van het desbetreffende examen; een telefoon of ander smart device, waarmee je al dan niet via bluetooth of op andere manieren gegevens kan uitwisselen, bij je dragen tijdens een toets of examen; het schrijven in woordenboeken die men tijdens een toets of examen bij zich heeft; het bij zich hebben van spiekbriefjes tijdens een toets of examen; het niet volgens de regels inleveren van toets- of examenwerk; het zich niet houden aan de bij dit examenreglement gegeven voorschriften; zonder geldige reden niet deelnemen aan een zitting van een schoolexamentoets of centraal examen; het niet tijdig inleveren of afronden van een onderdeel van het schoolexamen; het zich voordoen voor een ander; het ongeoorloofd gebruik maken van kunstmatige intelligentie.

11 De directeur/rector stelt vast of er sprake is van ongeoorloofd verzuim bij een onderdeel van het SE en bij het CE. Voor de verdere procedure zie het schooleigen examenreglement.

Pax

12 Bij het vermoeden van plagiaat bij een praktische opdracht (PO), het vermoeden van gebruik van generatieve AI zonder toestemming van de docent en/of het gebruik van generatieve AI zonder bronvermelding, kan de docent kan besluiten over te gaan tot een onderzoek. Mocht blijken dat er geen sprake zijn van een onregelmatigheid, dan wordt het werk nagekeken. Mocht er wel sprake zijn van plagiaat of het oneigenlijk gebruik van AI, dan wordt dit gekenmerkt als een onregelmatigheid en gelden de consequenties genoemd bij artikel 6 lid 3.

Hoofdstuk 4 - De organisatie van het eindexamen

ARTIKEL 7 - DE ORGANISATIE VAN HET EINDEXAMEN

MSA

1 Het schoolexamen (m.u.v. de vmbo-b/k-examens) wordt tenminste twee weken vóór de aanvang van het centraal schriftelijk examen afgesloten.

2 Uiterlijk tien werkdagen voor de aanvang van het centraal examen verstrekt de directeur/rector aan de kandidaat:

- a het cijfer of de cijfers voor het schoolexamen;
- b de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
- c de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo; en
- d een overzicht van de behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier.

3 De directeur/rector en de examensecretaris tekenen voor de verstrekking van de in het tweede lid genoemde cijfers, beoordelingen en overzicht.

4 De examenkandidaat tekent voor ontvangst van de in het tweede lid genoemde cijfers, beoordelingen en overzicht.

5 Voor de digitale examens vmbo-b/k geldt dat het schoolexamen in het betreffende vak is afgesloten voor aanvang van het centraal examen.

6 Deelname aan alle geplande school- en centraal examentoetsen is verplicht.

7 Het is verplicht het werk behorend bij een praktische opdracht op of voor de deadline in te leveren.

8 Uiterlijk één week voor de aanvang van het centraal examen ontvangen de kandidaten richtlijnen waarin alle informatie staat met betrekking tot de gang van zaken tijdens het centraal examen evenals welke hulpmiddelen bij het centraal examen bij de verschillende vakken zijn toegestaan. Elke kandidaat is verplicht zich aan deze richtlijnen te houden.

9 Alle onderdelen van het schoolexamen en centraal examen moeten op school, gedurende tenminste zes maanden na afronding van het centraal examen worden bewaard: de opgaven, het werk van de kandidaten, de beoordelingsnormen en het voor elk werk toegekende cijfer of beoordeling.

10 Schoolexamen/examendossier

a Het schoolexamen (SE) bestaat uit verschillende onderdelen (voor definitie zie artikel 2.2 MSA-reglement): schriftelijke toetsen (ST), praktische opdrachten (PO's) en mondelingen, handelingsdelen (HD) en het profielwerkstuk (PWS).

b Voor praktische examentoetsen, praktische opdrachten, mondelinge toetsen, handelingsdelen en het profielwerkstuk worden van tevoren aan de kandidaat de belangrijkste aandachtspunten gemeld. Ook krijgt de kandidaat te horen welke normen er gelden bij de beoordeling.

11 Schriftelijke toetsen

a In 6 vwo, 5 havo en 4 mavo zijn er meerdere geconcentreerde schoolexamenweken (SE-weken). Tijdens SE-weken zijn er geen reguliere lessen.

b In het PTA staat vermeld hoeveel SE-weken er zijn.

c In 4 mavo en in de voorexamenjaren havo/vwo worden er tijdens lesweken soms SE's afgenomen. In het PTA staat vermeld in welke periode dit SE staat gepland.

d De schriftelijke toetsen zijn evenwichtig verdeeld over onderwerpen en niveaus van de leerstof. Er zijn niet alleen kennisvragen, maar ook vragen die onderzoeken of er inzicht is in het geleerde en of het geleerde kan worden toegepast. De inhoud van wat er getoetst wordt op het SE is te vinden in het PTA.

e Of een schriftelijke toets herkansbaar is staat vermeld in het PTA.

12 Praktische opdrachten en mondeling examens

a Praktische opdrachten (PO's) en/of mondelingen zijn individuele of groepsopdrachten. In het PTA staat vermeld in welke periode de PO's en/of mondelingen worden afgenomen.

b Voor de mondelinge examens wordt vooraf een datum ingepland. Deze datum wordt gezien als een SE-toetsmoment.

c De kandidaat is er zelf verantwoordelijk voor dat een praktische opdracht op de door de vakdocent vastgestelde datum en tijdstip is ingeleverd. De wijze van inleveren (digitaal of fysiek) wordt vooraf door de vakdocent gecommuniceerd.

d Mocht de PO niet op tijd zijn ingeleverd dan gelden de volgende consequenties zoals omschreven in artikel 8 lid 7.

13 Handelingsdelen (HD)

a Onder andere het vak LO(lichamelijke opvoeding), BSM (bewegen, sport en maatschappij)en het leesdossier van Nederlands (havo en vwo) worden afgesloten met opdrachten die we HD noemen.

b Voor een HD krijgt de leerling geen cijfer, maar hij moet deze met een 'naar behoren', dus een 'voldoende', hebben afgerond. Indien een vak bestaat uit meerdere HD's, moeten deze afzonderlijk met een 'voldoende' zijn afgerond. Dat is voorwaarde om deel te mogen nemen aan het Centraal Schriftelijk Examen.

c Een HD wordt buiten de SE-weken afgerond. In het PTA staat een omschrijving van de eisen waaraan je moet voldoen om het HD met een voldoende af te sluiten.

d Als een leerling een HD heeft gemist in het voorexamen jaar, dan kan de leerling dit inhalen in het examenjaar bij een leerjaar onder dat van hem. Als dit niet mogelijk is, dan wordt moet de leerling een vervangende opdracht maken. Mocht een leerling onderdelen missen in het examenjaar, dan haalt de leerling dit in waar mogelijk en anders moet de leerling ook een vervangende opdracht maken.

14 Profielwerkstuk

Het profielwerkstuk (PWS) is een opdracht waarin kennis, inzicht en vaardigheden worden gecombineerd, die belangrijk zijn voor een gekozen profiel.

a Het profielwerkstuk (PWS) wordt in het voorexamenjaar of het examenjaar afgerond volgens de gestelde deadline.

b Het profielwerkstuk mavo heeft betrekking op het gekozen profiel waarin het onderwijs wordt gevolgd. Het profielwerkstuk op de mavo wordt beoordeeld met ‘onvoldoende’, ‘voldoende’ of ‘goed’. Om te kunnen slagen moet je profielwerkstuk minimaal als ‘voldoende’ of ‘goed’ worden beoordeeld (zie slaag-zakregeling).

c Het profielwerkstuk op het havo of vwo heeft betrekking op ten minste een groot vak van het totale pakket (bij havo een vak van minimaal 320 studielastuur, bij vwo een vak van minimaal 400 studielastuur in de bovenbouw).

d Het profielwerkstuk op het havo en vwo wordt beoordeeld met een cijfer, dat onderdeel is van het combinatiecijfer (zie slaag-zakregeling). Met het profielwerkstuk wordt in het voorexamenjaar gestart. De beoordelingscriteria voor het profielwerkstuk zijn vooraf duidelijk gemaakt. In ieder geval wordt de inhoud, het proces tijdens de totstandkoming ervan en de presentatie beoordeeld.

e Voor het profielwerkstuk dient minimaal een 4 te worden gehaald.

f Indien onenigheid ontstaat over het cijfer /beoordeling voor het profielwerkstuk geldt de volgende procedure:

- De examenkandidaat/kandidaten dient/dienen het bezwaar per mail in bij de examensecretaris;
- de examensecretaris zoekt een tweede beoordelaar;
- de beoordelaars komen samen een cijfer overeen en indien die overeenstemming niet wordt bereikt, worden de twee cijfers gemiddeld.

Hoofdstuk 5 – De gang van zaken tijdens het schoolexamen

ARTIKEL 8 - DE GANG VAN ZAKEN TIJDENS HET SCHOOLEXAMEN

MSA

1 De wijze waarop de school (i.c. de directeur/rector) in kennis gesteld wordt van verhindering van de kandidaat om aanwezig te zijn bij een schoolexamen dan wel om het werk tijdig in te leveren is vastgelegd in het schooleigen examenreglement.

2 Het schooleigen examenreglement regelt hoe te handelen in het geval een kandidaat te laat is voor deelname aan een schoolexamen dan wel te laat is bij het inleveren van het praktisch werk. Het MSA-examenreglement bepaalt dat eventuele maatregelen door de directeur/rector genomen worden.

3 Het schooleigen examenreglement beschrijft de gang van zaken tijdens de zittingen van school- en centrale examens, waarbij (met het oog op maximale garantie van de authenticiteit van het werk van de kandidaat) in ieder geval de volgende zaken worden bepaald:

- a met welk schrijfgerei de kandidaten het werk wel en niet mogen maken (waaronder ook digitale middelen);
- b welke hulpmiddelen per vak zijn toegestaan of waar deze informatie te vinden is;
- c welke regels voor het inleveren van het gemaakte werk gelden (waaronder ook digitale inlevering);
- d hoe het toezicht bij de schoolexamentoetsen en schoolexamenzittingen is geregeld en hoe deze worden afgesloten;
- e alle verdere schooleigen bijzonderheden.

4 Het examenwerk dat in de voorexamenjaren wordt gemaakt, behoudt zijn geldigheid in het examenjaar.

5 Als de kandidaat de opgaven van de toets of het examen heeft ontvangen, gaat de school ervan uit dat hij heeft deelgenomen aan de toets of het examen. Dit betekent dat het resultaat van een eenmaal gestarte toets geldig is en blijft. De kandidaat kan zich niet tijdens de toets of achteraf ziek melden, ook niet als hij tijdens de toets ziek wordt. In bijzondere gevallen en in gevallen waarin geen duidelijkheid bestaat, beslist de directeur/rector.

6 In het schooleigen examenreglement is bepaald vanaf welk moment en tot welk moment de kandidaat de zitting van het schoolexamen mag verlaten. Het schooleigen examenreglement regelt dit ook voor zittingen van het centraal examen.

7 Bij te laat of niet inleveren van een opdracht uit het examendossier geldt:

a Indien een kandidaat een onderdeel van het examendossier (inclusief PWS) niet op het vastgestelde tijdstip heeft ingeleverd, registreert de (vak)docent dit als 'niet ingeleverd' en meldt dit direct aan de examencommissie.

b In het geval van een overschrijding van de deadline treden de vakdocent en de schoolleider bovenbouw in overleg om de situatie te beoordelen. Bij het bepalen van de uiteindelijke consequentie wordt met name gekeken naar:

- De eventuele aanwezigheid van overmacht (zoals aantoonbare ziekte of bijzondere familieomstandigheden).
- Of de kandidaat de vertraging voorafgaand aan de deadline proactief heeft gemeld.

c De uitkomst van het overleg tussen de vakdocent en de schoolleider bovenbouw kan variëren van het toekennen van een nieuwe, bindende deadline tot het voordragen van een formele sanctie aan de examencommissie (zoals het ongeldig verklaren van de opdracht of het toekennen van het cijfer 1.0). De uiteindelijke beslissing en de daaraan gekoppelde consequentie worden schriftelijk (of via het leerlingvolgsysteem) aan de kandidaat meegedeeld.

8 Bij ziekte of verhindering van een onderdeel van het examendossier dient de kandidaat zich volgens de door de school vastgestelde procedures af te melden. Deze procedures zijn te vinden in de Examenwijzer.

9 Indien de afwezigheidsmelding is geaccepteerd wordt volgens artikel 9.4d het gemiste SE-onderdeel ingehaald. Indien het geen onderdeel uit een SE-week betreft wordt het SE-onderdeel in overleg met de schoolleider en de desbetreffende docent ingehaald.

a Bijzondere situaties - bijvoorbeeld langdurige ziekte- die betrekking hebben op de inhaal- en herkansingsregeling zijn ter beoordeling van de schoolleider in samenspraak met de examensecretaris.

10 Wanneer je afwezigheid ongeoorloofd is, wordt dit gezien als onregelmatigheid (artikel 6).

11 Een SE kan een lengte hebben van 60 minuten, 90 minuten of 120 minuten. De tijdsduur wordt per vak en per SE in het PTA aangegeven.

a Kandidaten met recht op verlenging mogen gebruikmaken van de volgende extra tijd:

a. bij een SE van 60 minuten: 15 minuten extra;

b. bij een SE van 90 minuten: 20 minuten extra;

c. bij een SE van 120 minuten: 30 minuten extra.

b Een kandidaat die verlaat is, mag tot 30 minuten na aanvang van het SE nog naar binnen. De kandidaat krijgt geen extra tijd om de verloren tijd in te halen.

c Een kandidaat die verlaat is bij een luistertoets wordt na aanvang van de toets, pas toegang verleend na afloop van het eerste onderdeel. Dat wil zeggen het video- dan wel het audiogedeelte. De kandidaat mag dan in een korte stop tussen de onderdelen het lokaal in en deelnemen aan het resterende gedeelte. De antwoorden op het gemiste gedeelte mogen ‘blind’ worden ingevuld binnen de beschikbare tijd.

d Het laatste kwartier van het SE moet de kandidaat blijven zitten tot de reguliere tijd is verstreken.

12 Hulpmiddelen

a Bij de diverse onderdelen uit het schoolexamen (SE) beslist de sectie welke hulpmiddelen zijn toegestaan.

b Schriftelijke toetsen worden met een blauwe of zwarte pen gemaakt. Leerlingen mogen niet met potlood schrijven en/of gebruik maken van correctievloeistof. Tekenen met potlood is wel toegestaan.

c Capuchons, petten en andere niet-religieuze hoofddeksels zijn niet toegestaan in het toetslokaal.
d Digitale toetsen of schriftelijke toetsen die op de computer gemaakt worden mogen niet gemaakt worden op de persoonlijke account van leerlingen.
e Leerlingen mogen bij schriftelijke examens gebruik maken van een eendelig woordenboek Nederlandse Taal. Uitzondering hierop zijn schoolexamenonderdelen waarin de beheersing van de Nederlandse spelling en grammatica worden getoetst.
f Leerlingen mogen bij schriftelijke examens voor de moderne vreemde talen (Duits, Engels, Frans, Spaans, Turks, Arabisch) alleen gebruik maken van een woordenboek als dat expliciet door de examinator is aangegeven.
g Alleen bij wiskunde op havo en vwo mag gebruik worden gemaakt van een grafische rekenmachine.
h Het Binas havo/vwo informatieboek mag op havo en vwo gebruikt worden bij de schriftelijke examens: biologie, natuurkunde, scheikunde. Het Binas vmbo-kgt informatieboek mag op mavo voor Nask1 en Nask2 gebruikt worden. Dit boek wordt door school aangeleverd tijdens de examens.
i Overige hulpmiddelen (potlood, gum, geodriehoek, et cetera) zijn toegestaan tenzij de docent daar expliciet geen toestemming voor heeft verleend.
j Het bij je dragen van telefoon of ander smart device tijdens afname van een onderdeel van het examendossier is verboden.
k Voor alle vakken is het gebruik van generatieve AI niet toegestaan, tenzij de docent per vak en per opdracht nadere specifieke criteria aangeeft voor toegestaan gebruik.

Hoofdstuk 6 – De herkansing van het schoolexamen en van het centraal examen

ARTIKEL 9 - HEREXAMEN VAN HET SCHOOLEXAMEN

MSA

1 Het schooleigen examenreglement en/of het PTA regelt in welke gevallen welke soort(en) schoolexamens herkanst kunnen worden.

2 De kandidaat die door ziekte of onafhankelijke omstandigheden niet in staat is geweest aan de eerste afname van een of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen, wordt in een inhaalmogelijkheid voorzien. Deze inhaalmogelijkheid gaat nooit ten koste van een herkansingsmogelijkheid.

3 Het is aan de directeur/rector van de school om te bepalen of een gemiste herkansingstoets van het schoolexamen mag worden ingehaald. Dit is vastgelegd in het schooleigen examenreglement.

Pax

4 Bepalingen inhalen en herkansen

- a De herkansingen van SE's vinden plaats op een door de schoolleiding vastgestelde tijd. Op deze momenten vallen de reguliere lessen uit.
- b Een leerling in 4M, 5H en 6V heeft het recht om per SE-periode één toets te herkansen. Na de derde SE-week kan de leerlingen nog een vierde herkansing inzetten voor een toets uit het gehele jaar.
- c Voor alle leerjaren geldt, dat een PTA-onderdeel slechts éénmaal herkanst mag worden.
- d Een leerling krijgt uitsluitend toestemming om een toets in te halen indien deze geoorloofd afwezig was tijdens de afname van de toets.
- e De school organiseert per SE-periode eenmalig een vast inhaalmoment.
- f Een toets uit de SE-periode dient te worden ingehaald op het daarvoor vastgelegde inhaalmoment.
- g Bij herkansen geldt het hoogst behaalde cijfer.
- h Leerlingen kunnen alleen de aangewezen toetsen herkansen zoals beschreven in het PTA.
- i De school organiseert geen inhaalmoment voor gemiste herkansingen. Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken, bij besluit van de rector.
- j De leerling ontvangt bericht wanneer moet worden ingeschreven voor de herkansing. De leerling is zelf verantwoordelijk voor de inschrijving. Als er niet is ingeschreven, mag niet worden deelgenomen aan de herkansing.
- k In bijzondere gevallen waarin dit reglement of het PTA niet voorziet, kan de examencommissie adviseren over de toepassing van de examenregeling binnen haar wettelijke taken en bevoegdheden.
- l Het schoolexamenvak maatschappijleer (mavo, havo en vwo) heeft een aparte herkansingsregeling en valt buiten de reguliere herkansingsmogelijkheden. Leerlingen hebben hierdoor recht op één extra herkansing naast de vier reguliere herkansingen. Het eindcijfer van Maatschappijleer telt als volwaardig cijfer mee in de slaag-zakregeling en vormt onderdeel van het combinatiecijfer.
- m Rekenen valt buiten de herkansingsregeling.

ARTIKEL 10 – HEREXAMEN VAN HET SCHOOLEXAMEN OP HET VMBO ZONDER CENTRAAL EXAMEN

MSA

1 De examenkandidaat die eindexamen vmbo aflegt, kan het schoolexamen maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen opnieuw afleggen, indien hij voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6.

2 De directeur/rector van een school voor mavo of vbo kan bepalen dat een examenkandidaat voor een of meer andere vakken dan maatschappijleer het schoolexamen waarin het centraal examen niet wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen. Zie hiervoor het schooleigen examenreglement.

3 Het herexamen omvat door de directeur/rector aangegeven onderdelen van het examenprogramma.

4 De directeur/rector stelt vast hoe het cijfer van het herexamen wordt bepaald.

5 Het hoogste cijfer voor een vak, behaald bij het schoolexamen of het herexamen, is het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

ARTIKEL 11 – HERKANSEN VAN HET CENTRAAL EXAMEN

MSA

1 Zodra de uitslag is vastgesteld, deelt de door de directeur/rector aangewezen schoolfunctionaris deze samen met de eindcijfers aan iedere kandidaat mede. Tevens wordt de kandidaat gewezen op de mogelijkheid van herkansing met inachtneming van het eindexamenbesluit VO.

2 De kandidaat doet een schriftelijk verzoek tot herkansing aan de directeur/rector vóór een door de school te bepalen dag en tijdstip.

3 Door het vragen van een herkansing wordt de uitslag een voorlopige.

4 Indien een kandidaat niet vóór de in lid 2 genoemde dag en tijdstip zijn/haar verzoek tot herkansing heeft ingeleverd bij de directeur/rector, wordt de uitslag die op de cijferlijst staat vermeld definitief.

5 De herkansingsregeling houdt het recht in om in één vak opnieuw centraal schriftelijk examen te doen. Bij de betreffende leerwegen van het vmbo geldt dat daarnaast ook toetsen van het CSPE herkanst kunnen worden. Zie hiervoor het schooleigen examenreglement.

6 Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met inachtneming van de desbetreffende artikelen van voornoemd besluit. Bij een herkansing geldt dat het hoogste cijfer telt.

Hoofdstuk 7 De uitslag

ARTIKEL 12 - VASTSTELLING VAN HET EINDCIJFER

MSA

1 Het eindcijfer voor alle vakken van het examen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.

2 Voor alle vakken die worden afgesloten met een cijfer, worden de cijfers voor (praktische) schoolexamentoetsen omgezet in een eindcijfer: het schoolexamencijfer (SE-cijfer).

3 Voor vakken zonder centraal examen wordt het eindcijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen. Als de uitkomst van de berekening zoals bedoeld in de eerste volzin geen geheel getal is, wordt deze afgerond naar beneden indien de eerste decimaal achter de komma een 4 of lager is en wordt afgerond naar boven indien deze decimaal een 5 of hoger is. Een 5,45 wordt in dat geval een 5. Een 5,50 wordt in dat geval een 6.

4 Als een vak in het schoolexamen wordt geëxamineerd als handelingsdeel, dient dit met “voldaan” te worden afgesloten.

5 Het schoolexamencijfer wordt voor vakken met een centraal examen op één decimaal bepaald met afronding. Een 5,44 wordt een 5,4 en 4,45 een 4,5.

6 Het eindcijfer voor vakken met een centraal examen wordt bepaald door het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen en dit wordt afgerond tot een geheel getal.

7 Indien de uitkomst van de berekening van het eindcijfer niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond. Bij afronding wordt 4,45 een 4 en 5,45 een 5.

ARTIKEL 13 - SLAAG-ZAKREGELING HAVO EN VWO

MSA

1 De examenkandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:

- a het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
- b hij voor één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, wiskunde B of wiskunde C als eindcijfer 5 of hoger heeft behaald en hij voor het andere vak of andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
- c hij onverminderd onderdeel b:
  - i voor een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of hoger en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
  - ii voor een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
  - iii voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
  - iv voor een van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor een van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige

vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;

v hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en

vi hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie “voldoende” of ”goed” heeft behaald.

2 Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van een vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. Het bevoegd gezag kan daaraan toevoegen:

a literatuur, als onderdeel van alle afzonderlijke moderne talen, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, literatuur voor de bepaling van de eindcijfers een onderdeel is van het schoolexamen van die taal en literatuur;

b algemene natuurwetenschappen in vwo en havo;

c bij bijzondere scholen: godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag hiertoe niet besluit, godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs geen onderdeel is van het eindexamen, tenzij Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend met toepassing van artikel 3.1, eerste lid, onderdeel c, artikel 3.2, eerste lid, onderdeel c, of artikel 3.3, eerste lid, onderdeel c.

3 Indien het bevoegd gezag toepassing geeft aan het tweede lid, tweede volzin, wordt in het examenreglement vermeld welk onderdeel of welke onderdelen zijn toegevoegd voor de bepaling van het eindcijfer, bedoeld in dat lid.

4 De directeur/rector bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

5 Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur/rector deze schriftelijk aan de examenkandidaat bekend, onder mededeling van het recht van 12 herkansing, bedoeld in artikel 3.38. Indien de examenkandidaat geen herexamen doet is deze uitslag de definitieve uitslag.

ARTIKEL 14 – SLAAG-ZAKREGELING VMBO

MSA

1 De examenkandidaat die het eindexamen vmbo in een leerweg heeft afgelegd, is geslaagd indien:

a het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;

b hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of hoger heeft behaald;

c hij onverminderd onderdeel b:

i voor een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of hoger en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;

ii voor een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger waarvan ten minste een 7 of hoger heeft behaald; of

iii voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is

vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger waarvan ten minste een 7 of hoger heeft behaald;

d hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het derde of vierde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;

e hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming de kwalificatie “voldoende” of “goed” heeft behaald; en

f als het gaat om een eindexamen vmbo gemengde of theoretische leerweg: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie “voldoende” of “goed” heeft behaald.

2 Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen vmbo gemengde leerweg bij de uitslagbepaling betrokken als deze vakken samen ten minste een volledig beroepsgericht programma als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, onderdeel d, vormen. In dat geval is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.

3 Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt bij het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van een vak.

4 Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt bij het eindexamen vmbo gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van een vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.

5 De directeur/rector bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het derde en vierde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

6 In afwijking van het eerste lid is de examenkandidaat die het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leer-werktraject als bedoeld in artikel 2.103 van de wet geslaagd indien:

a hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;

b hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald; en

c hij als eindcijfer, bedoeld in het derde lid, 6 of hoger heeft behaald.

Indien de vakken waarin examen is afgelegd, samen het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg vormen, zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing.

7 Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur/rector deze schriftelijk aan de examenkandidaat bekend, onder mededeling van het recht van herkansing, bedoeld in artikel 3.38. Indien de examenkandidaat geen herexamen doet is deze uitslag de definitieve uitslag.

ARTIKEL 15 - JUDICIUM CUM LAUDE

MSA

1 Een examenkandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het judicium cum laude indien de eindexamenuitslag voldoet aan de volgende voorschriften:

a ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:

i de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel; en

ii het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en

b ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie “voldoende” voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 12.

2 Een examenkandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het judicium cum laude indien de eindexamenuitslag voldoet aan de volgende voorschriften:

a ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:

i de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel; en

ii het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en

b ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie “voldoende” voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 12.

3 Een examenkandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien de eindexamenuitslag voldoet aan de volgende voorschriften:

a ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:

i de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel; en

ii het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en

b ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie “voldoende” voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 13.

4 Een examenkandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien de eindexamenuitslag voldoet aan de volgende voorschriften:

a ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:

i de eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel; en

ii het eindcijfer, bedoeld in artikel 13, derde lid.

b ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie “voldoende” voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 13.

5 Een examenkandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo gemengde leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien de eindexamenuitslag voldoet aan de volgende voorschriften:

a ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:

i de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel; en

ii het algemene vak uit het vrije deel of het eindcijfer, bedoeld in artikel 13, derde lid; en

b ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie “voldoende” voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 13.

Hoofdstuk 8 - Maatwerk

ARTIKEL 16 - MAATWERK

MSA

1 In het schooleigen examenreglement is bepaald op welke wijze en in welke gevallen (binnen de wettelijke kaders) een kandidaat aanspraak kan maken op ontheffing.

2 In het schooleigen examenreglement is bepaald welke kandidaten in welke gevallen recht hebben op vrijstelling en op welke wijze in die gevallen de uitslag wordt bepaald.

3 Het schooleigen examenreglement regelt de wijze waarop leerlingen die tussentijds instromen of tussentijds van schoolsoort veranderen alsnog voldoen aan de exameneisen van het PTA dat behoort bij de toepasselijke schoolsoort.

4 De wijze waarop leerlingen die na een bepaald leerjaar van schoolsoort veranderen alsnog voldoen aan de exameneisen die de school in het PTA dat behoort bij de toepasselijke schoolsoort heeft gesteld is vastgelegd in het schooleigen examenreglement. Omdat leerlingen beoordeeld moeten worden volgens de exameneisen die voor de betreffende schoolsoort gelden, is het eenvoudigweg omrekenen van behaalde schoolexamenresultaten niet toegestaan.

5 Het schooleigen examenreglement regelt de wijze waarop voor leerlingen die versnellen via een maatwerk-PTA eisen worden gesteld om te voldoen aan het examenprogramma dat de school voor de toepasselijke schoolsoort heeft gesteld.

Pax

6 Voor een leerling die definitief is afgewezen na het examen en terugkeert gelden de volgende bepalingen:

- a De leerling doet alle PTA-onderdelen uit het examenjaar opnieuw, met uitzondering van de in dit artikel genoemde onderdelen.
- b Indien bij havo of vwo het combinatiecijfer 6 of hoger is, mag dit blijven staan.
- c Bij het vak LO moet het praktische gedeelte in het examenjaar opnieuw worden gedaan. De beoordeling voor het theoretische gedeelte blijft wel staan
- d De leerling heeft het recht om het examenjaar over te doen. De afdelingsleider kan op basis van werkhouding en aanwezigheid de gezakte adviseren de schoolcarrière elders voort te zetten.
- e Bij voortijdig terugtrekken van het examen kunnen in bijzondere gevallen PTA-onderdelen welke met een voldoende zijn afgesloten blijven staan en meegenomen worden naar het jaar erop. Dit naar beoordeling van de schoolleiding, die hierbij advies kan vragen bij de ondersteuningscoördinator en de examencommissie.
- f De leerling doet het gehele centraal examen opnieuw.

7 Doorstroomrecht: algemeen

- a Een leerling kan op Pax geen deelcertificaten halen. Een leerling die op basis van de behaalde eindcijfers niet voldoet aan de wettelijke doorstroomcriteria, maar die wel geslaagd is, kan op Pax niet terugkomen om zich te verbeteren.
- b In bovengenoemde gevallen besteedt Pax bij minderjarigheid niet uit aan een VAVO-opleiding.

8 Een leerling kan na 4 vwo of na 5 vwo de overstap maken naar 5 havo, mits de leerling niet is gedoubleerd in 5 vwo. Bij de overstap van een leerling van 4 of 5 vwo naar 5 havo worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- a De leerling doet in het volgende schooljaar het gehele 5 havo PTA.
- b De leerling neemt geen cijfers vanuit 4 of 5 vwo mee naar 5 havo.

c PTA-onderdelen die in 4 havo zijn afgerond, moeten worden ingehaald.

d SE-onderdelen over domeinen die wel in 5 vwo, maar niet in 4 havo worden getoetst zullen komen te vervallen.

e Het overzicht van vakken en consequenties van overstappen wordt jaarlijks aangepast bij eventuele wijzigingen in domeinen.

9 Doorstroommogelijkheid van havo naar vwo

a Leerlingen met een havodiploma kunnen doorstromen naar het vwo mits ze hetzelfde vakkenpakket meenemen en maximaal één nieuw vak, het 8e vak hoeven op te pakken.

b De leerling krijgt een vrijstelling voor de vakken maatschappijleer en cultureel kunstzinnige vorming.

c De doorgestroomde leerling maakt in het vwo een nieuw profielwerkstuk. Het profielwerkstuk uit 5 havo van de doorgestroomde leerling kan op verzoek van de leerling door de begeleider worden beoordeeld op geschiktheid als basis voor het profielwerkstuk voor 6 vwo.

d Per taal mag een leerling één boek laten meetellen voor het vwo-examenprogramma.

10 Leerlingen die het diploma mavo hebben behaald kunnen doorstromen naar de havo, als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

a het vakkenpakket op de mavo uit minimaal zeven examenvakken bestaat;

b met alle zeven vakken wordt voldaan aan de slaag-zakregeling;

c het havo-vakkenpakket bevat dezelfde vakken als het pakket van de mavo.

11 Leerlingen die het diploma mavo met zes vakken op Pax hebben behaald, geldt het volgende:

a Het mavo-vakkenpakket is de basis voor en leidend bij de keuze voor het havo-vakkenpakket.

b De leerling moet zelfstandig, voorafgaand aan de start van het nieuwe schooljaar het benodigde extra vak aantoonbaar inhalen. Dit extra vak moet aansluiten bij de geboden vakken op de havo.

c Op voordracht van de eindexamenvergadering van de mavo en ter beoordeling van de schoolleiding kan een leerling met een mavodiploma met zes vakken worden toegelaten tot de havo indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:

i Een leerling met een mavodiploma en op de cijferlijst een gemiddeld eindcijfer van 6,8 of hoger, is automatisch toelaatbaar tot de havo op Pax.

ii Een leerling met een mavodiploma en op de cijferlijst een gemiddeld eindcijfer van 6,6 of hoger, is automatisch toelaatbaar tot de havo op Pax, mits alle eindcijfers ten minste 6 zijn.

iii De voordracht van de examenvergadering van de mavo komt voort uit een evaluatie van de score bij de vakken Nederlands, Engels en wiskunde, CE-resultaten, werkhouding, inzicht, gedrag (o.a. absenties) en een eventueel eerdere doublure.

iv Vóór de afronding van het schoolexamen, door middel van de ondertekening van de cijferlijst van het examendossier, is het verzoek om door te stromen en het daarbij behorende vakkenpakket (ondertekend door de ouders) in het bezit van de schoolleider mavo/havo.

v Als er in de betreffende klassen geen plaats meer is, wordt een verzoek om door te stromen afgewezen.

vi Een leerling moet één nieuw vak oppakken in de havo. Indien een leerling twee nieuwe vakken wil oppakken, bespreekt de leerling dit uiterlijk 31 maart met een decaan. De schoolleider bovenbouw beslist uiteindelijk over de toelaatbaarheid van het tweede vak voor deze leerling.

Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

MSA

ARTIKEL 17 - OVERGANGSBEPALING SCHOOLEXAMEN REKENEN

1 Het eindexamen vmbo en havo omvat een schoolexamen rekenen voor kandidaten die geen examen afleggen in het vak wiskunde. Het overgangsrecht wordt beschreven in artikel 12.45 van de WVO 2020 en artikel 10.3 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

ARTIKEL 18 - SLOTBEPALING

MSA

1 In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet en niet is gedelegeerd aan een schooleigen examenreglement, beslist de bestuurder. In voorkomende gevallen is overleg met of melding aan de inspectie verplicht.